

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	9
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4	Organizace vzdělávání.....	12
5	Charakteristika vzdělávacího programu	13
5.1	Zaměření školy	13
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	13
5.3	Metody a formy vzdělávání	13
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	14
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
6	Vzdělávací obsah.....	15
6.1	Integrované bloky	15
6.1.1	Forma vzdělávání: Denní.....	15
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	30
7	Systém evaluace.....	31

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Co ta očka vidí?

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Hugo Sáňky Rudice, okres Blansko

SÍDLO ŠKOLY: Rudice 115, Jedovnice, 67906

KONTAKTY:

Telefon: ZŠ - 734 385 143

ŠJ - 734532864

MŠ Berušky - 734 385 104

MŠ Sluníčka – 739 657 288

E-mail: zsrudice@seznam.cz

msrudice@seznam.cz

Webové stránky: www.skola.rudice.cz

www.rudice.cz

REDIZO: 600106021

IČO: 68685718

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Lenka Klaibová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: vedoucí učitelka MŠ a kolektiv učitelek

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obecní úřad Rudice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Rudice 7, 679 06 Jedovnice

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2023 - 31. 8. 2025

ČÍSLO JEDNACÍ: 1/2023

.....

ředitel školy

Mgr. Lenka Klaibová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 44

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4 učitelky a provozní zaměstnanci MŠ a ZŠ

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola je od 1. 9. 1999 součástí Základní školy a nachází se v obci Rudice, která leží v CHKO Moravský kras. Rudice je obklopena zajímavými místy a především krásnou přírodou, kterou využíváme na pravidelné vycházky s dětmi - Rudické propadání, Větrný mlýn apod.

V blízkosti školy se nachází také obecní úřad, stavebniny a další subjekty.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Historická budova základní a mateřské školy je dvoupodlažní. Během let prošla rozsáhlými rekonstrukcemi a cílem je i nadále budovu rekonstruovat a modernizovat.

V prostorách budovy se nachází dvě třídy mateřské školy, šatna MŠ, ložnice třídy Berušek, tři třídy základní školy, školní družina a společné prostory školní jídelny a tělocvičny. Na budovu školy navazuje školní hřiště a školní zahrada s herními prvky pro děti.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory MŠ odpovídají maximální kapacitě dětí a tvoří je dvě herny, společná šatna, ložnice třídy Berušek, hygienická zařízení a tělocvična, kterou využíváme k pohybovým aktivitám.

Většinu času trávíme v hernách. Jsou rozděleny na několik hracích koutků - dopravní kout, relaxační, výtvarný apod. Velikost nábytku odpovídá věku dětí, stolky a židličky jsou tří velikostí. Hygienické zařízení odpovídá počtu dětí a také jejich velikosti.

Třídy jsou vybaveny dostatkem pomůcek a hraček, které průběžně obměňujeme a doplňujeme dle potřeb a zájmu dětí. V obou třídách je vyhrazená skříň na didaktické pomůcky a hry, které využíváme nejčastěji při individuálních činnostech s dětmi.

Většina hraček je umístěna v dosahu dětí. Vedeme je k šetrnému zacházení s nimi a k uklízení na své místo.

Chodby a ostatní prostory mateřské školy jsou vyzdobeny pracemi dětí, k jejich vystavení máme vyhrazená místa - nástěnky ve třídách, v šatně a na chodbě školy. Rodiče i děti si je mohou prohlížet.

Na budovu školy navazuje prostorná školní zahrada, která je vybavena dvěma krytými pískovišti, altánem, prolézačkami, houpačkami, průlezkou se skluzavkou a venkovním domkem na hračky. Travnaté hřiště v blízkosti školy slouží k pohybovým hrám dětí.

Ve vnitřních prostorách je zajištěn pravidelný úklid, větrání a vytápění. Vnitřní i venkovní prostory školy odpovídají bezpečnostním i hygienickým normám. Pravidelně obměňujeme nový písek v pískovištích, který splňuje hygienické normy.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována vyvážená strava připravována ve školní kuchyni v budově školy. Vedeme děti k tomu, aby alespoň ochutnaly podávané jídlo. Děti využívají během celého dne připravených tekutin - čaj, voda, apod.

Zajišťujeme dětem pravidelný denní režim a řád, který je částečně flexibilní. V denním programu dbáme na respektování individuální potřeby pohybu, spánku a odpočinku dětí. Vedeme děti k tomu, že změny jsou v životě běžné a je třeba se jim přizpůsobovat.

K pobytu venku denně využíváme školní zahradu a vycházky do okolí mateřské školy. K pohybovým hrám využíváme i travnaté hřiště u školy. Pobyt venku přizpůsobujeme dle počasí.

Děti mají dostatek volného pohybu, především na zahradě a na hřišti. Během školního roku využíváme pro pohybové aktivity dětí i tělocvičnu školy.

Po obědě mají obě třídy odpočinek u pohádky. Dětem, které po pohádce neusnou, nabízíme jiné, klidné činnosti - prohlížení knih, vykreslování omalovánek, drobné stavebnice apod.

Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu učitelkami MŠ.

3.3 Psychosociální podmínky

Vytváříme dětem uvolněné, přátelské prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně.

Pomáháme dětem i rodičům s adaptací na nové prostředí. Nabízíme rodičům postupnou adaptaci, kdy mají rodiče možnost pobýt s dítětem ve třídě nebo zkrátit dítěti pobyt v MŠ.

Respektujeme individuální potřeby dětí a snažíme se je v maximální možné míře uspokojovat.

Vztahy mezi dospělými i dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře, ohleduplnosti, zdvořilosti a toleranci.

Společně s dětmi opakujeme pravidla soužití a postupně je dle potřeby doplňujeme, jsou rozmístěny na místech, kde platí. Děti se je učí dodržovat, chápat jejich význam. Využíváme je při řešení běžných situací a při řešení konfliktů.

Ve třídě vytváříme kamarádké a vlídné prostředí, aby děti chodily do školy rády.

Učitelky jsou k dětem empatické, naslouchají jim, komunikace mezi dětmi a učitelkami je vstřícná a podporující.

Vzdělávací nabídka je pestrá a přiměřeně náročná.

Děti podporujeme v samostatnosti, vyhodnocujeme konkrétní výkony dětí a pozitivně je oceňujeme.

3.4 Organizace chodu

Režim dne je částečně pružný, řídíme se jen časy jídla.

Děti mají vytvořeno potřebné zázemí pro klid a soukromí.

Uplatňujeme v maximální možné míře adaptační režim pro nově příchozí děti.

Řízené a spontánní činnosti se střídají dle zájmu dětí. U mladších dětí převažují činnosti spontánní, u starších dětí řízené.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, mohou si rozdělanou činnost dokončit během dne nebo následující den.

Činnosti organizujeme tak, aby se děti co nejvíce aktivně zapojovaly, pozitivní zpětnou vazbou motivujeme děti k aktivitě a k experimentování.

Zařazujeme během dne jak činnosti frontální, skupinové, tak individuální, které se pravidelně střídají.

Děti mají možnost se v případě potřeby uchýlit do relaxačního koutu, kde mají potřebné soukromí, dále při osobní hygieně mají dostatek soukromí.

Pro plánování činností vycházíme ze zájmu, individuálních potřeb dětí a z aktuálního dění - různé kulturní akce, besedy, výchovně vzdělávací akce pro děti apod., dále z pedagogické diagnostiky.

Pro realizaci činností využíváme dostatek kvalitních pomůcek a materiálů - výtvarné pomůcky, didaktické pomůcky a hry. Využíváme také IT techniku.

3.5 Řízení mateřské školy

O aktuálních problémech ve školství a o důležitých změnách nás ředitelka informuje na pravidelných poradách MŠ a ZŠ. V rámci MŠ fungují pravidelné porady. Informační systém je dobře vytvořen a je funkční.

Pedagogové spolupracují během celého roku, podílejí se na chodu MŠ, organizaci akcí pro děti a rodiče.

Při plánování pedagogické práce využíváme zpětnou vazbu. Pravidelně vyhodnocujeme výsledky předškolního vzdělávání. Vyhodnocujeme, co se nám podařilo, co naopak se nedaří a z výsledku vycházíme při dalším plánování.

Školní vzdělávací program je vytvářen ve spolupráci se všemi pedagogy MŠ. Můžou se zapojit i rodiče, pokud projeví zájem. Společně vyhodnocujeme jednotlivé oblasti. Vyhodnocení nám slouží k dalšímu plánování a zlepšování chodu MŠ.

Naše MŠ spolupracuje se zřizovatelem i s dalšími organizacemi v obci (hasiči, Rudická mládež, knihovna, galerie). Úzce spolupracujeme ze ZŠ, která je v jedné budově - společné akce, návštěva 1. ročníku ZŠ, Edukativně stimulační skupiny pro předškoláky, konzultace s pracovníkem ŠPP. A také s PPP Blansko a SPC Brno Veslařská.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové mají odbornou kvalifikaci pro práci v předškolním zařízení.

Mají jasně stanovenou náplň práce.

Pedagogové se průběžně dále sebevzdělávají dle aktuální nabídky vzdělávacích akcí a seminářů, dále dle zájmu a aktuálních potřeb školy.

Ředitelka pravidelně zasílá informace o seminářích a dalším vzdělávání, pedagogové navštěvují webové stránky o DVPP.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byl zajištěn chod mateřské školy, aby byla zajištěna v maximální míře bezpečnost dětí a optimální péče o děti.

Učitelky se překrývají nejméně 2,5 hodiny denně. Překrývání služeb využíváme především při pobytu venku a na individuální práci s dětmi a s dětmi s SVP.

Práce pedagogů odpovídá zásadám předškolního vzdělávání.

V případě potřeby konzultujeme a pravidelně spolupracujeme s logopedy, se speciálním pedagogem, s PPP a SPC.

3.7 Spoluúčast rodičů

S rodiči otevřeně komunikujeme, využíváme každodenního kontaktu. Důležité informace rodičům předáváme osobně, emailem, najdou je na informační nástěnce a na webových stránkách školy. Považujeme za důležité, aby ve vztahu s rodiči panovala vzájemná důvěra. S rodiči máme velmi dobré vztahy, můžou se na nás kdykoli obrátit, navzájem se respektujeme a spolupracujeme při výchově a vzdělávání dětí.

Organizujeme společné akce pro děti a rodiče - karneval, výlety, divadla, vystoupení. Rodiče se mohou zapojit do prací na zahradě školy, drobných oprav, sponzorství. Rodiče mají možnost se

kdykoli vyjádřit k problematice mateřské školy. Mohou se spolupodílet na tvorbě školního vzdělávacího programu.

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospívání svých dětí, o pokrocích. Jsou jim doporučovány další postupy při výchově a vzdělávání na individuálních, předem domluvených konzultacích.

Rodiče mají možnost využít individuální konzultace s učitelkami. Pořádáme pro rodiče besedy se speciálními pedagogy, depistáže pro děti, mohou si zapůjčit odbornou literaturu.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V mateřské škole máme spoustu didaktických pomůcek pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami, využíváme mimo jiné Klokánův kufr pro práci s dětmi, pomůcky pravidelně doplňujeme dle aktuálních potřeb dětí a školy.

Na vzdělávání dětí s SVP spolupracujeme s pracovníkem ŠPP na škole, popřípadě s dalšími subjekty - SPC, PPP. Konzultujeme s nimi veškerá podpůrná opatření u dětí, ve spolupráci s rodiči nastavujeme další postupy při vzdělávání dítěte.

Spolupracujeme s: pedagogicko-psychologickou poradnou Vyškov, pobočka Blansko, Základní školou a Mateřskou školou logopedickou Veslařská, Brno, s logopedy v Blansku a s pracovníkem školského poradenského pracoviště ZŠ Rudice.

V případě PO (dle právních předpisů) se sníží počet dětí ve třídě.

Dle stupně podpůrného opatření a dle doporučení SPC je u dětí s SVP zajišťována přítomnost asistenta pedagoga.

Máme vhodně nastavený komunikační systém, založený na spolupráci všech zainteresovaných složek. Vzájemně komunikují a spolupracují všichni pedagogové, zákonní zástupci dítěte, pracovník ŠPP a SPC.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole jsme připraveni zajistit nadaným dětem optimální prostředí a materiální podmínky pro rozvíjení jejich nadání. Máme dostatek pomůcek pro rozvoj hudebního a výtvarného nadání, a v případě potřeby dále pomůcky rozšiřujeme a obměňujeme.

Pro rozvoj kognitivních schopností využíváme didaktické pomůcky a hry, encyklopedie, různé stavebnice apod.

Při vzdělávání dětí nadaných jsme schopni zajistit individuální přístup v době překrývání učitelek.

Pedagogové průběžně navštěvují semináře a vzdělávací akce zaměřené na rozvoj nadání dětí v různých směrech, poznatky pak uplatňují v praxi při vzdělávání dětí a seznamují s nimi další učitelky MŠ.

Spolupracujeme během roku se zájmovými organizacemi.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole máme zajištěné bezpečné hračky a stavebnice pro děti od 2 let.

Ve třídě u menších dětí je použito více zavřených skříněk k ukládání hraček, výtvarných materiálů a výtvarných potřeb. Děti mají jasně daná a srozumitelná pravidla pro užívání a ukládání hraček a pomůcek.

V šatně mají děti své místo a dostatečný prostor pro náhradní oblečení.

Děti mají možnost se postupně adaptovat - je stanoven ve spolupráci s rodiči vhodný adaptační režim.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má dvě věkově rozdělené třídy, v obou třídách je přibližně stejný počet dětí. Ve třídě s mladšími dětmi převažují spontánní činnosti a hra dětí, více je uplatňována individuální forma práce. Třída je zaměřená více na adaptaci dětí, na sebeobsahu, dodržování pravidel soužití, na přizpůsobení režimu dne a socializaci.

Ve třídě se staršími dětmi je zařazeno více činností nepřímo řízených a řízených, střídají se se spontánními. Využíváme částečně frontální formu práce, více skupinovou a individuální.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti do tříd jsou rozděleny podle věku - homogenní uspořádání.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

- individuální práce s dětmi
- individuální práce s dětmi s SVP
- výtvarné činnosti s dětmi
- příprava na pobyt venku
- pobyt venku
- příprava na oběd, oběd
- příprava na odpočinek

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Termín zápisu (2.5.-16.5.) je nejméně 1 měsíc dopředu zveřejněn na webových stránkách školy www.skola.rudice.cz, dále na vstupních dveřích mateřské školy. Odpovídá vedoucí učitelka.

Ředitelka při přijímání postupuje v souladu s § 34 odstavec 4 školského zákona a přednostně přijímá:

- děti s povinným předškolním vzděláváním a trvalým bydlištěm v Rudici
- děti s trvalým bydlištěm v Rudici starších tří let
- dále pak podle věku - starší mají přednost před mladšími

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola se nehlásí k žádnému konkrétnímu modelu. Snažíme se o všestranný rozvoj osobnosti dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Chceme v dětech probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, poznávat a radovat se z poznaného a zvládnutého.
- Věnovat se životnímu prostředí, vést děti k ochraně přírody, udržování čistoty prostředí, vést děti k dodržování pravidel chování v přírodě.
- Mít povědomí o pojmu ekologie, o třídění odpadů a dalšího jeho využití.
- Vytvářet příznivé klima ve třídě.
- Rozvíjet sociální a prosociální vztahy mezi dětmi a dospělými.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- individuální - zařazujeme v průběhu celého dne
- frontální - diskuzní kruh, komunitní kruh - zařazujeme většinou ráno
- skupinová - zařazujeme v průběhu celého dne - výtvarné činnosti, experimentování

Metody vzdělávání:

- diskuze, rozhovor,
- dramatizace
- pozorování, předvádění
- experiment

Metody učení:

- prožitkové učení
- sociální učení
- kooperativní učení - spíše u starších dětí, využíváme ji občas
- situační učení

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme bez doporučení školského poradenského zařízení. Pověřené učitelky, které s dítětem pracují, vytvoří plán pedagogické podpory (PLPP), při kterém vycházejí z ŠVP a z pedagogické diagnostiky dítěte. PLPP je po tři měsíce realizován a následně vyhodnocen. Učitelky spolupracují s rodiči dítěte, probíhají pravidelné konzultace, je nastavena podpora i doma. Pokud nedojde ke zlepšení, obrátí se učitelky prostřednictvím zákonných zástupců o pomoc na školské poradenské zařízení (ŠPZ). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit jen na doporučení ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

V případě doporučení z ŠPZ je vytvořen pověřenými učitelkami, které s dítětem pracují, individuální vzdělávací plán pro dané dítě. Pro tvorbu IVP se vychází z ŠVP a z doporučení, které vydává ŠPZ. Na tvorbě IVP se podílejí učitelky a je konzultován se zákonnými zástupci dítěte a s pověřeným pracovníkem ŠPZ. IVP je zpravidla vytvořen na školní rok. Pro lepší vyhodnocení nastavených cílů a pokroků rozpracováváme IVP na měsíční plány, využíváme nejčastěji individuální formu práce. Pravidelně během roku probíhají konzultace se zákonnými zástupci. Zpravidla po roce je IVP vyhodnocen a vyhodnocení je konzultováno se všemi zainteresovanými složkami. Vyhodnocení IVP slouží k nastavení další podpory a k lepšímu dosažení cílů ve vzdělávání.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let probíhá ve třídě Berušek (homogenní uspořádání tříd). V případě přijetí dětí od 2 do 3 let je zajištěno snižování počtu dětí na třídě (do dovršení 3 let dítěte), překrývání učitelek na třídě a zajištění podmínek pro vzdělávání těchto dětí. Děti mají možnost využít individuálního adaptačního režimu na základě domluvy s rodiči - pobývání s rodiči ve třídě po určitý čas, zkrácení pobytu dítěte v MŠ. Vzdělávání probíhá dle platného RVP PV.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Forma vzdělávání: Denní

6.1.1.1 Poznávám sebe a chráním své zdraví

Název integrovaného bloku	Poznávám sebe a chráním své zdraví
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem integrovaného bloku je učit děti poznávat samy sebe, prožívání vlastní identity a sociálních rolí. Posilování volných vlastností, zájmu a chuti učit se a poznávat. Učit se uvědomovat své prožitky, poznat své emoce, prožívat je, ale také je umět usměrnit. Umět adekvátně vyjádřit své pocity, názory a myšlenky. Prostřednictvím tohoto IB povedeme děti také k důležitosti péče o své zdraví.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • moje tělo • zdravé zoubky • péče o zdraví • smysly • emoce • sportování • budu školákem - zápis do ZŠ

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p>
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
<p>dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede</p>	<p>rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p>	<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům		stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p> <p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p>
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.1.2 Poznáváme a chráníme přírodu

Název integrovaného bloku	Poznáváme a chráníme přírodu
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem integrovaného bloku je poznávat a chránit přírodu. Pozorovat, objevovat, experimentovat, všimnout si změn v přírodě během celého roku. Poznávat ekosystémy a vědět, co je jejich součástí. Rozvíjet kladný vztah k přírodě a k nejbližšímu okolí. Vést děti k ochraně přírody, živé i neživé, k ekologii a udržitelnosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> změny v přírodě roční období

Název integrovaného bloku	Poznááme a chráníme přírodu
	<ul style="list-style-type: none"> • ekologie, třídění odpadů • ekosystémy • péče o zvířata • voda, koloběh vody • počasí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích		šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.1.1.3 Poznáváme svět

Název integrovaného bloku	Poznáváme svět
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem integrovaného bloku "Poznáváme svět" je objevovat a prozkoumávat rozmanitý svět techniky, cestování, kultury a jejich souvislost s životem lidí. Rozvíjet v dětech zájem dozvídat se nové věci, třídit je a dávat si je do souvislostí. Mít povědomí o změnách v kultuře a technice v průběhu času. Dalším záměrem je seznámit děti s okolím mateřské školy, aby se v něm zvládly bezpečně orientovat, znát některé historické souvislosti a důležitá místa v obci.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • město, vesnice • cestování • Rudice • vesmír • jiné kultury, národnosti, jazyky • technika • dopravní prostředky • profese, řemesla • cizokrajná zvířata

Název integrovaného bloku	Poznáváme svět
	<ul style="list-style-type: none"> • domácí zvířata • dinosauři • kniha

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
	uvědomění si vlastního těla	<p>zachovávat správné držení těla</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností poznávání jiných kultur	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>

6.1.1.4 Žijeme spolu

Název integrovaného bloku	Žijeme spolu
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem integrovaného bloku "Žijeme spolu" je postupné začleňování dětí do společnosti tak, aby se aktivně podílely na jejím fungování. Vést je k empatii, sociálnímu cítění, k posilování prosociálního chování a toleranci, která je základem pro utváření a udržování vztahů, jak s dětmi, tak s dospělými. Záměrem je také děti naučit porozumět pravidlům ve společenství mateřské školy, rodiny a nejbližšího okolí. Pravidla spoluvytvářet, chápat jejich smysl a dodržovat je. V tomto integrovaném bloku umožníme dětem poznávat lidové tradice, jazyk, kulturní dědictví a prostřednictvím nich kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> pravidla soužití

Název integrovaného bloku	Žijeme spolu
	<ul style="list-style-type: none"> • režim dne • vztahy mezi kamarády, navazování vztahů, komunikace mezi dětmi • moje rodina • svátky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat		prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Integrované bloky jsou rozpracovány na úrovni třídy v třídním vzdělávacím plánu. Součástí integrovaných bloků je jejich charakteristika a návrhy témat.

Téma a nabídku činností si každá třída volí sama dle aktuálního zájmu dětí nebo v návaznosti na aktuální dění a dle pedagogické diagnostiky.

V třídním vzdělávacím plánu jsou kromě daného tématu přiřazené kompetence a cíle, vzdělávací nabídka - přímo a nepřímo řízené činnosti, činnosti pro děti s potřebou individuální podpory a evaluace.

Třídní vzdělávací plán je rozpracován zpravidla na dobu 14 dní. Samozřejmě se doba může zkrátit nebo prodloužit dle aktuálních potřeb a zájmu dětí o dané téma.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> Kritéria souladu stanovená v RVP PV 	ŠVP vedené v systému InspIS ČŠI ČR RVP PV	2x ročně	vedoucí učitelka
Pedagogická práce	<ul style="list-style-type: none"> vyváženost spontánních a řízených činností plánování, příprava metody a formy – jaké převažují formy vzdělávání a využívání metod (znaky metod, učení) komunikace a přístup k dětem, pedagogický styl 	Hospitace Dotazník pro učitelky - sebereflexe TVP	1x ročně všechny učitelky 1 ročně po ukončeném TVP	<ul style="list-style-type: none"> vedoucí učitelka MŠ všechny učitelky vedoucí učitelka
Obsah vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> zpracování IB a realizace IB a podtémat, vzdělávací nabídka 	Kontrola TVP Kontrola TK Hospitace	1x měsíčně 1x ročně	Vedoucí učitelka MŠ
Výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> Kritéria v jednotlivých oblastech pedagogické diagnostiky 	Vstupní dotazník pro rodiče Pedagogická diagnostika portfolio dětí (pracovní listy, tvorba dětí) TVP	<ul style="list-style-type: none"> 1x ročně 1x za 3 měsíce 1x měsíčně Po ukončeném TVP 	<ul style="list-style-type: none"> Vedoucí učitelka MŠ Učitelky MŠ Učitelky MŠ MŠ Učitelky MŠ
Kvalita podmínek vzdělávání	Kritéria z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> Dotazník pro rodiče Dotazník pro učitelky Hodnocení v TVP po ukončeném tématu 	<ul style="list-style-type: none"> 1x ročně 1x ročně 1x za 14 dní cca 	<ul style="list-style-type: none"> Vedoucí učitelka MŠ Vedoucí učitelka učitelky MŠ
Cíle ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> Očekávané výstupy a kompetence z RVP PV 	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení TVP evaluace kompetencí – tabulka 	<ul style="list-style-type: none"> po ukončeném TVP 1x za 3 měsíce 	<ul style="list-style-type: none"> Vedoucí učitelka MŠ Učitelky MŠ Učitelky MŠ

